

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
„Feketetői Kilenclukú híd”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:

..... (név)
..... (aláírás)
..... (település, dátum)
(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Dél-alföldi Teleházak Regionális Közhasznú Egyesülete
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Boga Botond és Szarvák Krisztián
Levelezési cím: 6724 Szeged, Pacsirta utca 3/b
Telefonszám: +36-20/215-8880
E-mail cím: dtertf@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése
Feketetői Kilenclukú híd
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
természeti környezet turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
települési tájegységi megyei külhoni magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A kilenc lyukú híd 1697-ben épült. A híd fából volt majd később átépítették kőre. A tervezője Povolny Ferenc volt, maga az építmény klasszicista stílusú volt . Egy idő után elhasználódott és nem felelt meg a követelményeknek, sokba került a fenntartása

.A debreceni marhakereskedők csordahajtásai a tiszai árvizek idején ezen a hídfőn vonultak Szolnok felé, és onnan Bécsbe. A csordahajósok sokszor kijátszották a vámot és kevesebb marhát mondtak mint amennyi volt ezáltal kevesebbet kellett fizetniük. Ezért folytonos őrséget állítottak fel. 1825-től a város a híd lebontását szorgalmazta és később kőhid lett belőle.

Végül Povolnyi Ferenc a legkedvesebb tervet választotta ki ami neki a legjobban tetszett . A kőhid építése sem volt eseménytelen, volt hogy leállították az építkezéseket és később

engedélyeztette egy másik tervrajzzal. A királyi kamara több tízezer váltóforinttal támogatta. Pár évvel később megkezdődött a boltozatok építése de a helyi homok használhatatlannak tűnt és nem volt elég kő sem de egy helyi gazda kiváló köveket állított elő és azokat is használták.végül a hajó amire rakodták elsüllyedt a kövel együtt.A híressé vált kilenclyukú kőhidnak, a történelmi Magyarország leghosszabb közúti kőhidjának a folyó két partján lévő, ún. ellenfalak közt mért távolsága 92,13 méter, míg teljes hossza 167,3 méter. A pusztai állathajtás könnyebbségére szolgált, hogy Povolny a feljárókat szélesedőre tervezte: a felhajtott gulyát, ménest a híd így mintegy kitáruló karként fogadta, megkönnyítve ezzel a jószágot hídra terelni igyekvő pásztorok feladatát.

Maga híd nem sokat kopott az évek alatt. A '80-as évek elején elkészítették a híd felújítási tervét elkészítették '81-83 kötött meg is csinálták.

A település legnagyobb rendezvénye a minden évben augusztus 20-án összehívott híres hídi vásár, ahol minden hagyományos kézműves mesterség képviselteti magát. Annak idején nem volt itt település, hanem csak a híd a Hortobágy folyón és a partján álló Nagycsárda a kocsiszínnel. Ezért azonosította a kor embere az itt megtartott vásárt az Alföld legnagyobb hídjával és nevezte el ez alapján a hídnál lévő vásárnak, rövidebben hídi vásárnak.

2009-ben a Világörökség részeként számon tartott hidat felújították. A Hortobágyi Nemzeti Park növény- és állatvilágának élőhelyeit nem érintették a munkálatok, a híd pedig biztonságosabbá vált.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A eredeti kilenc lyukú híd 1697-ben épült. A történelmi Magyarország leghosszabb közúti kőhidjának a folyó két partján lévő, ún. ellenfalak közt mért távolsága 92,13 méter, míg teljes hossza 167,3 méter. Ezzel egyedülálló, jelentősége a Vajdaság szempontjából és szűkebb környezete alapján is nagy, de magyar történelmi jelentősége is fontos. Az értéktárba fölvételét javasoljuk.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

[www. tiszai.ertekek.hu](http://www.tiszai.ertekek.hu).

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

<http://muemlekem.hu/hatareset/Kilenclyuku-%28torok%29-hid-Feketeto-2343>

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat